

Ötvenmillió forintos beruházás – Mosonmagyaróváron nyílt meg Győr-Moson-Sopron megye első hospice háza

Dr. Bodnár Mária: Ebben a munkában sérülünk és épülünk

Michelangelo Ádám teremtésének egy részlete tűnik fel a falon, ahogyan belépek a nemrégiben megnyílt mosonmagyaróvári hospice házba. Az a pillanat, amikor az idős férfiként ábrázolt Isten mutatójára majdnem találkozik Ádáméval. A kép egy kanapé fölött pihen, amelyen – mint megtudtam dr. Bodnár Mária belgyógyász-onkológus, hematológus főorvostól, a hospice ház alapítójától – a betegek hozzátartozói szoktak aludni, ha esetleg maradnának éjszakára. Mert van, aki marad, hogy az utolsó percekben is támogassa a szerettét.

Mosonmagyaróvár Gecsei Ádám

– Az ember kapja a feladatot, hiszem, hogy én is így voltam. Kezdő orvosként Szombat helyre a hematológiára kerültem, ahol leukémiás és nyirokcsomó-daganatos betegeket kezeltünk. Már akkor tudtam, hogy ebben a munkában sérülünk és épülünk egyaránt. Tudatosítani kellett magamban, hogy a tudomány jelen állása szerint ennyire vagyunk képesek. Rögtön a legelején megjegyeztem: hogy a legfontosabb, hogy mindenkit emberszámba vegyünk, és figyeljünk az apró rezdülésekre is. – mondta dr. Bodnár Mária.

319 ÁGY AZ ORSZÁGBAN

Fontos megkülönböztetni, hogy a hospice-ellátás történhet fekvőbeteg-intézményekben (így önálló hospice otthonban, egy kórház részét képező palliatív, tüneteket enyhítő osztályon, esetleg általános osztályon), vagy a beteg otthonában, házi szakellátás formájában. Előbbi a közutadatban „haldoklóházként” emlegetik, viszont az eredetileg menedékház a jelentése.

2018-ban 91 betegellátó intézmény és otthoni szolgálat végzett hospice-tevékenységet Magyarországon – derül ki a Magyar Hospice-Palliatív Egyesület és a Nemzeti Egészségbiztosítási Adatkezelő felméréséről. Ez az alábbiak szerint oszlik meg: 20 fekvőintézmény (319 ágyal), 64 otthoni ellátást végző csoport (85 telephellyel, több megyében), 3 mobil team (kórházi támogató csoport) és 4 palliatív (azaz a tüneteket enyhítő) járóbeteg-ellátó.

Dr. Bodnár Mária szerint mosonmagyaróvári a hospice házzal az az álom vált valóra, amely szükséges a betegellátásban. Fotó: Gecsei Ádám

Dr. Bodnár Mária tizenkettedik éve foglalkozik az otthoni ellátással. Mint mondja, kezdetben Mosonmagyaróváron és Jánossomorján, majd később az egész mosonmagyaróvári kistérségben segítettek.

– Jelenleg mintegy nyolcvan végstádiumú beteget érint ez az ellátási forma évente. Sajnos egyre többször látszik, hogy ez nem elég. Előfordul, hogy a család elfárad. Érthető módon, a 24 órás ápolás, a lelki teher, hogy elveszítik a szerettüket, kimeríti az érintetteket. Ilyenkor segíthetnek a hospice házak és a hospice osztályok.

SZÜKSÉGES ÁLOM

– Ezzel a hospice házzal az az álom vált valóra, amely szükséges a betegellátásban – mondta a doktornő.

A mosonmagyaróvári intézményt – amely az első a ház a megyében – március végén adták át, és június 29-én kezdett el működni. Másfél évvel később, mint az elkészült. Úgynevezett három finanszírozásban működik: a mosonmagyaróvári önkormányzat 50 millió forintot biztosított egy évre, a kistérségi önkormányzatok 20 milliót, a maradék összeget állami finanszírozással (szeptember 1-jétől), és a Hospice Segítő Kéz Alapítvány forintjaival egészítik ki. – A tényleges költség egy éves működés után mérhető csak fel – tette hozzá az alapító.

– Dr. Árvay István polgármester a kezdetek óta érzi a hospice ház szükségességét. Láttam, hogy másfél éve üresen áll az épület, s a képví-

selökkel közösen úgy döntöttek, hogy támogatják a működésünket. Bármivel fordulhatok hozzá, segít – emelte ki dr. Bodnár Mária.

TÍZ KORSZERŰ ÁGY

Ötvenmillió forintból, állami finanszírozás nélkül alakították ki a mosonmagyaróvári hospice házat, amely a mai építőipari árakak nézve csekélynek mondható. A közösség összefogott, felajánlotta, amit tudott, s az alapítvány is hozzájárult az összegyűjtött pénzt. Elsőnek a magyaróvári egyházközség a Lotz Károly utcai egykori menedékházat bocsátotta az alapítvány rendelkezésére száz évre díjmentesen, amit átépítettek erre a célra. Dr. Bodnár Mária elmondta: Bodó Zoltán atya, Szalay Géza tervezőmérnök segítségével nem valószínű, hogy valaki maradna éjszakára is, akkor lepihenhet.

Tíz korszerű ágyal működik az intézmény. Öt egyágyas, egy három- és egy kétágyas kórteremmel. A nap 24 órájában nyitva van az ajtajuk a betegek hozzátartozói előtt. – Akkor jönnek, amikor szeretnének, s addig maradnak, ameddig akarnak. A közös helyiségben lévő kanapé is ágygá alakítható, éppen azért, ha

valaki maradna éjszakára is, akkor lepihenhet.

LELKILEG MEGTERHELŐ FELADAT

Mikló Henrietta ápolási igazgató elmondta, a hospice házban a nővérek 12 órás váltásban dolgoznak. – A napi munkarend hasonló a fekvőbeteg-intézményekéhez, azzal a különbséggel, hogy a reggelit és a vacsorát a beteg kívánsága szerint mi készítjük. Még az elején vagyunk, de azt már érezzük, hogy lelkileg megterhelő a feladat, mert együtt élünk a betegekkel és a hozzátartozókkal. Szeretnénk azt hinni, amikor elveszítjük a beteget, akkor ő is azt érezze, hogy ezen az úton együtt mentünk” – fogalmazott Mikló Henrietta.

ÉLET HETEKBEN MÉRVE

Az indulástól 36 beteget jegyeztek elő a kórházak, a háziorvosok és a hozzátartozók Győr-Moson-Sopron megye területéről. Ebből 19-en tudtak bekerülni, a többiek a várakozási időben meghaltak. – Nem azért, mert hosszú volt az előjegyzés, hanem azért, mert túl későn kéri legtöbben az ellátást. A bekerült 19 betegből 11-en elhunytak, kettejüket pedig haza tudtuk küldeni. Mert igen, van ilyen is. Az ellátásnak van az a része, amikor nem azért hozzák be a beteget, mert haldoklik, hanem hogy kicsit felerősítsék, illetve tehermentesítsék a családot – tudtuk meg a doktornőtől.

– Fontos hangsúlyozni: a hospice-ellátás nem egyenlő a krónikusbeteg-ellátással, vagy a szociális otthoni intézmény-

nyel. A végstádiumú daganatos betegek komplex testi és lelki ellátását jelenti. Itt nem gyógyítás zajlik, hanem a tünetek csillapítása, amelyből mindig a fájdalom a legnehezebb – emelte ki. – Az egyik beteg, aki itt van a kezdetek óta, nagyon rosszkedvű volt a minap. Kérdeztük tőle, hogy szokott-e sört inni. Mondta, hogy igen. Hoztunk, és a szondán keresztül megihatta. Az ízből nem érzett semmit, de azt mondta, hogy az illata olyan volt, mint régen. Ezzel csak azt akarjuk elmondani, hogy itt nem tiltani kell, hanem mindent megtenni, azért, hogy valamit visszahozunk az egészséges életből, ezzel az élet utolsó szakaszát elviselhetőbbé, megbékéltebbé tegyük – mondta ki dr. Bodnár Mária.

AMIKOR MÁR NEM SEGÍT A TAPASZ

– Azért vagyunk, hogy amit nem tud a gyógyszer, a tapasz, az injekció, azt emberileg pótoljuk. A személyzet az elhivatottsága miatt jelentkezik ide. Mindig megbeszéljük együtt az aktuális problémát, de ezt a nehéz helyzetet nem lehet megszokni. Az lenne a baj, ha megszoknánk. A kimerülési szindróma ellen csak úgy tudunk védekezni, hogy ha kell sírunk, ha kell, nevetünk, ha kell, szakembert hívunk. Ebben segítségünkre van a pszichológusunk, a lelkészünk, Bodó Zoltán atya, akivel létrehoztuk az alapítványt. Az ő érdeme, hogy megkaptuk az egyháztól az épületet 100 évre – fogalmazott dr. Bodnár Mária.

– A legtöbb beteg, sajnos nem időben kéri az ellátást, ezért kerülnek később kapcsolatba a hospice-ellátással.

– Az interneten mindenki csak azt a szót olvassa ki, hogy végstádiumú beteg, s ezzel bármilyen életkorban nehéz, nagyon nehéz szembesülni – zárta a doktornő.

– Az egyházközség épülete valaha menedékházként működött, s most júniustól visszakapta az eredeti funkcióját, segítséget nyújtva a megfáradt, végstádiumú betegeknek. Amikor jövök el, még utoljára rápillantok Ádám teremtésére a falon, ami a kanapé fölött lóg. Az jár a fejemben, vajon amikor a végéhez érünk, visszagondolunk az élet legelejére?